

**Breytingartillögur frá Ungum Jafnaðarmönnum á
stefnuþrög Samfylkingarinnar**

10.10.2020

Rautt = tekið út

Grænt = sett í staðinn/viðbót

1. Réttlæti

Tillaga 1

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin vill byggja upp samfélag þar sem allir búa við jöfn tækifæri, full mannréttindi og þar sem velferð allra er tryggð með öflugri og opinberri velferðarþjónustu. Við viljum skera upp herör gegn ójöfnuði og tryggja með öllum ráðum að félagsleg vandamál erfist ekki milli kynslóða. Grundvallarsjónarmið Samfylkingarinnar er að sérhverjum einstaklingi verði tryggð skilyrði til að rækta hæfileika sína og nýta í þágu eigin velferðar, samfélags síns og komandi kynslóða. Til að svo megi verða þarf að tryggja velferð í samfélaginu.</p>	<p>Samfylkingin vill byggja upp samfélag þar sem allir búa við jöfn tækifæri, full mannréttindi og þar sem velferð allra er tryggð með öflugri og opinberri velferðarþjónustu. Við viljum skera upp herör gegn ójöfnuði og uppræta félagsleg vandamál tryggja með öllum ráðum að félagsleg vandamál erfist ekki milli kynslóða. Grundvallarsjónarmið Samfylkingarinnar er að sérhverjum einstaklingi verði tryggð skilyrði til að rækta hæfileika sína og nýta í þágu eigin velferðar, samfélags síns og komandi kynslóða. Til að svo megi verða þarf að tryggja velferð í samfélaginu.</p>

Tillaga 2

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin vill byggja upp samfélag þar sem allir búa við jöfn tækifæri, full mannréttindi og þar sem velferð allra er tryggð með öflugri og opinberri velferðarþjónustu. Við viljum skera upp herör gegn ójöfnuði og tryggja með öllum ráðum að félagsleg vandamál erfist ekki milli kynslóða. Grundvallarsjónarmið Samfylkingarinnar er að sérhverjum einstaklingi verði tryggð skilyrði til að rækta hæfileika sína og nýta í þágu eigin velferðar, samfélags síns og</p>	<p>Samfylkingin vill byggja upp samfélag þar sem allir búa við jöfn tækifæri, full mannréttindi og þar sem velferð allra er tryggð með öflugri og opinberri velferðarþjónustu. Við viljum skera upp herör gegn ójöfnuði og tryggja með öllum ráðum að félagsleg vandamál erfist ekki milli kynslóða. Grundvallarsjónarmið Samfylkingarinnar er að sérhverjum einstaklingi verði tryggð skilyrði til að rækta hæfileika sína og nýta í þágu eigin velferðar, samfélags síns og</p>

komandi kynslóða. Til að svo megi verða þarf að tryggja velferð í samfélaginu.	komandi kynslóða. Til að svo megi verða þarf að tryggja velferð í samfélaginu.
--	---

Velferð

Tillaga 3

Núverandi text	Breytingartillaga UJ
Velferð er hornsteinninn í stefnu jafnaðarfólks enda forsenda verðmætasköpunar, jafnra tækifæra og frelsis einstaklinga til að þroska hæfileika sína. Samfylkingin vill að velferðarþjónusta framtíðarinnar tryggi öllum sem á þurfa að halda stuðning, hjálp og ráð í samræmi við þarfir og óskir þeirra. Velferðarþjónusta framtíðarinnar skal jafnframt vera notendamiðuð og notendavæn, aðgengileg og tryggi að enginn falli á milli og týnist, hvort sem varðar fjárhagslega, félagslega eða heilsufarslega grunnþjónustu. Almannatryggingar eiga að tryggja öllum mannsæmandi afkomu. Velferð er birtingamynd alls þess fallegasta við mannlegt samfélag; samhjálp og samkennd en um leið nauðsynleg til að tryggja einstaklingum frelsi til að nýta hæfileika sína.	Velferð er hornsteinninn í stefnu jafnaðarfólks enda forsenda verðmætasköpunar, jafnra tækifæra og frelsis einstaklinga til að þroska hæfileika sína. Samfylkingin vill að velferðarþjónusta framtíðarinnar tryggi öllum sem á þurfa að halda stuðning, hjálp og ráð í samræmi við þarfir og óskir þeirra. Velferðarþjónusta framtíðarinnar skal jafnframt vera notendamiðuð og notendavæn, aðgengileg og tryggi að enginn falli á milli og týnist, hvort sem varðar fjárhagslega, félagslega eða heilsufarslega grunnþjónustu. Almannatryggingar eiga að tryggja öllum mannsæmandi afkomu. Velferð er birtingamynd alls þess fallegasta við mannlegt samfélag; samhjálp og samkennd en um leið nauðsynleg til að tryggja einstaklingum frelsi til að nýta hæfileika sína.

Réttlátt almannatryggingakerfi

Tillaga 4

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Enginn núverandi texti	Réttlátt almannatryggingakerfi
Nýr kafli milli kaflanna „Velferð“ og „Heilbrigðisþjónusta“.	Ryðja þarf úr vegi ýmsum þeim hindrunum, skilyrðingum, skerðingum, bið og eftirliti sem notendum almannatryggingakerfisins er boðið

	<p>upp á í dag. Almannatryggingakerfið á alltaf að vera til staðar. Leiðréttta verður aðgang námsfólks að atvinnuleysistryggingakerfinu og veita námsfólki rétt til atvinnuleysisbóta í námshléum í samræmi við áunninn rétt á vinnumarkaði. Af launum vinnandi námsfólks rennur gjald í atvinnuleysistryggingasjóð og er það óréttlátt að velferðarkerfi, sem við vinnum saman að því að byggja upp, útiloki hóp sem engu að síður er að leggja sitt af mörkum til kerfisins fyrir tilstilli vinnuframlags síns.</p>
--	---

Heilbrigðisþjónusta

Tillaga 5

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin vill að öflugt opinbert heilbrigðiskerfi framtíðarinnar tryggi að fólk um land allt eigi kost á nauðsynlegri heilbrigðisþjónustu án tillits til efnahags, með stórefldri gjaldfrjálsri heilsugæslu í nærumhverfinu og þar sem biðlistar eftir nauðsynlegum aðgerðum heyra sögunni til. Öll almenn heilbrigðisþjónusta sé gjaldfrjáls og í opinberum rekstri.</p> <p>Samfylkingin vill að geðheilbrigði verði sjálfsagður hluti af hinu almenna heilbrigðiskerfi og því gert hátt undir höfði með forvörnum, endurhæfingu og aðgengi að niðurgreiddri geð- og sálfræðiþjónustu. Stuðlað verði að aukinni umræðu og fræðslu um geðheilbrigðismál.</p>	<p>Samfylkingin vill að öflugt opinbert heilbrigðiskerfi framtíðarinnar tryggi að fólk um land allt eigi kost á nauðsynlegri heilbrigðisþjónustu án tillits til efnahags, með stórefldri gjaldfrjálsri heilsugæslu í nærumhverfinu og þar sem biðlistar eftir nauðsynlegum aðgerðum heyra sögunni til. Nýta mætti í auknum mæli markvissa fjarheilbrigðisþjónustu til þess að bæta aðgengi að heilbrigðiskerfinu, sem og færa sérfræðiþekkingu til þeirra sem hana skortir. Öll almenn heilbrigðisþjónusta sé gjaldfrjáls og í opinberum rekstri. Stefnt skal að því að öll almenn heilbrigðisþjónusta verði gjaldfrjáls og að þungamiðja heilbrigðiskerfisins sé hið opinbera kerfi. Tryggja þarf að aðkoma einkaaðila að heilbrigðisþjónustu sé fagleg og á forsendum sjúklinga. Eftirlit með einkarekinni heilbrigðisþjónustu verði jafnframt eftt til muna með hag sjúklinga að leiðarljósi.</p>

	Samfylkingin vill að geðheilbrigði verði sjálfsagður hluti af hinu almenna heilbrigðiskerfi og því gert hátt undir höfði með forvörnum, endurhæfingu og aðgengi að niðurgreiddri geð- og sálfræðipjónustu. Stuðlað verði að aukinni umræðu og fræðslu um geðheilbrigðismál.
--	---

Tillaga 6

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin vill að öflugt opinbert heilbrigðiskerfi framtíðarinnar tryggi að fólk um land allt eigi kost á nauðsynlegri heilbrigðisþjónustu án tillits til efnahags, með stórefldri gjaldfrjálsri heilsugæslu í nærumhverfinu og þar sem biðlistar eftir nauðsynlegum aðgerðum heyra sögunni til. Öll almenn heilbrigðisþjónusta sé gjaldfrjáls og í opinberum rekstri.</p> <p>Samfylkingin vill að geðheilbrigði verði sjálfsagður hluti af hinu almenna heilbrigðiskerfi og því gert hátt undir höfði með forvörnum, endurhæfingu og aðgengi að niðurgreiddri geð- og sálfræðipjónustu. Stuðlað verði að aukinni umræðu og fræðslu um geðheilbrigðismál.</p>	<p>Samfylkingin vill að öflugt opinbert heilbrigðiskerfi framtíðarinnar tryggi að fólk um land allt eigi kost á nauðsynlegri heilbrigðisþjónustu án tillits til efnahags, með stórefldri gjaldfrjálsri heilsugæslu í nærumhverfinu og þar sem biðlistar eftir nauðsynlegum aðgerðum heyra sögunni til. Öll almenn heilbrigðisþjónusta sé gjaldfrjáls og í opinberum rekstri. Unnið verði gegn hvers kyns fordómum og mismunun gegn fötluðu fólki og öðrum jaðarsettum hópum innan heilbrigðiskerfisins</p> <p>Samfylkingin vill að geðheilbrigði verði sjálfsagður hluti af hinu almenna heilbrigðiskerfi og því gert hátt undir höfði með forvörnum, endurhæfingu og aðgengi að niðurgreiddri geð- og sálfræðipjónustu. Stuðlað verði að aukinni umræðu og fræðslu um geðheilbrigðismál.</p>

Tillaga 7

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill að öflugt opinbert heilbrigðiskerfi framtíðarinnar tryggi að fólk	Samfylkingin vill að öflugt opinbert heilbrigðiskerfi framtíðarinnar tryggi að fólk

<p>um land allt eigi kost á nauðsynlegri heilbrigðisþjónustu án tillits til efnahags, með stórefldri gjaldfrjálsri heilsugæslu í nærumhverfinu og þar sem biðlistar eftir nauðsynlegum aðgerðum heyra sögunni til. Öll almenn heilbrigðisþjónusta sé gjaldfrjáls og í opinberum rekstri.</p> <p>Samfylkingin vill að geðheilbrigði verði sjálfsagður hluti af hinu almenna heilbrigðiskerfi og því gert hátt undir höfði með forvörnum, endurhæfingu og aðgengi að niðurgreiddri geð- og sálfræðiþjónustu. Stuðlað verði að aukinni umræðu og fræðslu um geðheilbrigðismál.</p>	<p>um land allt eigi kost á nauðsynlegri heilbrigðisþjónustu án tillits til efnahags, með stórefldri gjaldfrjálsri heilsugæslu í nærumhverfinu og þar sem biðlistar eftir nauðsynlegum aðgerðum heyra sögunni til unnið verði á biðlistum eftir nauðsynlegum aðgerðum með öflugri innspýtingu í opinbera heilbrigðiskerfið. Öll almenn heilbrigðisþjónusta sé gjaldfrjáls og í opinberum rekstri.</p> <p>Samfylkingin vill að geðheilbrigði verði sjálfsagður hluti af hinu almenna heilbrigðiskerfi og því gert hátt undir höfði með forvörnum, endurhæfingu og aðgengi að niðurgreiddri geð- og sálfræðiþjónustu. Stuðlað verði að aukinni umræðu og fræðslu um geðheilbrigðismál.</p>
---	---

Þjónusta við fatlað fólk

Tillaga 8

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Þjónusta við fatlað fólk</p> <p>Samfylkingin vill að í samfélagi framtíðarinnar verði þjónusta við fatlað fólk samfelld á öllum skóla- og aldurstigum og mæti fjölbreytilegum þjónustupörfum að óskum fatlaðra og fjölskyldna þeirra. Fötludum sé gert kleift að taka virkan þátt í samfélaginu og komi að stefnumótun í eigin málefnum. Lögum um NPA fylgi nægjanlegt fjármagn sem geri sveitarfélögum kleift að uppfylla lögbundnar skyldur sínar. Réttur til sjálfstæðs lífs verði tryggður.</p>	<p>Réttindi fatlaðs fólks þjónusta við fatlað fólk</p> <p>Samfylkingin vill að í samfélagi framtíðarinnar verði þjónusta við fatlað fólk samfelld á öllum skóla- og aldurstigum og mæti fjölbreytilegum þjónustupörfum að óskum fatlaðs fólks fatlaðra og fjölskyldna þeirra. Fötludu fólki Fötludum sé gert kleift að taka virkan þátt í samfélaginu og komi að stefnumótun í eigin málefnum. Lögum um NPA fylgi nægjanlegt fjármagn sem geri sveitarfélögum kleift að uppfylla lögbundnar skyldur sínar. Ráðist verði í markvissar aðgerðir til að tryggja fullt aðgengi fatlaðs fólks að opinberu rými. Réttur til sjálfstæðs</p>

	lífs verði tryggður.
--	----------------------

Fátækt

Tillaga 9

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill útrýma fátækt. Til þess þarf aðeins einbeittan pólitískan vilja. Samfylkingin vill að farið verði í markvissar aðgerðir til að finna fjölskyldur sem búa við fátækt og beita fjölbreyttum og sértækum úrræðum sem henta viðkomandi fjölskyldu að teknu tilliti til menningarlegs og félagslegs bakgrunns til að rjúfa vítahring fátæktar og félagslegrar einangrunar.	Samfylkingin vill útrýma fátækt. Til þess þarf aðeins einbeittan pólitískan vilja. Samfylkingin vill að unnin verði ítarleg og tímasett aðgerðaáætlun til að berjast gegn fátækt. Samfylkingin vill að farið verði í markvissar aðgerðir til að finna fjölskyldur sem búa við fátækt og beita fjölbreyttum og sértækum úrræðum verði beitt sem henta viðkomandi sérhverri fjölskyldu og einstaklingum sem búa við fátækt, að teknu tilliti til menningarlegs og félagslegs bakgrunns til að rjúfa vítahring fátæktar og félagslegrar einangrunar.

Mannréttindi

Tillaga 10

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Mannréttindi Samfylkingin vill byggja samfélag framtíðarinnar á frelsi og lýðræði, kvenfrelsi, jafnrétti, samvinnu og samábyrgð.	Mannréttindi Barátta gegn mismunun Samfylkingin vill byggja samfélag framtíðarinnar á frelsi og lýðræði, kvenfrelsi, jafnrétti, samvinnu og samábyrgð.

Samfylkingin verði ávallt í fararbroddi í mannréttindamálum með megin áherslu á jafna stöðu kynja, óháð aldri, kyni, kynhneigð, kynvitund, þjóðerni, litarafti, trú eða stjórnmalaskoðunum.	Samfylkingin verði ávallt í fararbroddi í mannréttindamálum, með leggi megin áherslu á jafna stöðu kynja og jafna stöðu kynja fólks almennt, óháð aldri, kyni, kynhneigð, kynvitund, þjóðerni, litarafti, trú, stjórnmalaskoðunum eða stöðu að öðru leyti. Mannréttindi jaðarsettra skulu í hávegum höfð og verða markvissar aðgerðir settar fram til að tryggja þau og vinna gegn fordómum í garð jaðarsettra.
---	---

Frelsi frá ofbeldi og kúgun

Tillaga 11

Núverandi text	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill halda áfram að taka forystu í baráttunni gegn kynbundnu ofbeldi og stuðla þannig að samfélagi þar sem kynbundið ofbeldi og áreitni þrífst ekki. Samfélagi þar sem hver manneskja, sama hvaða kyns hún er, nýtur óþvingaðs frelsis til að rækta eigin sjálfsmýnd fordómalaust.	Samfylkingin vill halda áfram að taka forystu í baráttunni gegn kynbundnu ofbeldi og stuðla þannig að samfélagi þar sem kynbundið ofbeldi og áreitni þrífst ekki. Samfélagi þar sem hver manneskja, sama hvaða kyns hún er, nýtur óþvingaðs frelsis til að rækta eigin sjálfsmýnd fordómalaust. Sérstaklega þarf að berjast gegn kynbundnu ofbeldi í nánnum samböndum og tryggja betur réttarstöðu þolenda í slíkum málum.

Fjölskylduvænt samfélag

Tillaga 12

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Fjölskylduvænt samfélag	Fjölskylduvænt samfélag Barnvænt samfélag

Tillaga 13

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill að á Íslandi þrífist barnvænt samfélag byggist á rétti barna eins og hann er skilgreindur í barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. Afkoma barnafjölskyldna verði tryggð og gott aðgengi allra barna og ungmenna að íþróttum og félagsstarfi verði sjálfsagt.	Samfylkingin vill að á Íslandi þrífist barnvænt samfélag sem byggist á rétti barna eins og hann er skilgreindur í barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. Afkoma barnafjölskyldna verði tryggð og gott aðgengi allra barna og ungmenna að íþróttum, menningu, listum og félagsstarfi verði sjálfsagt.

Tillaga 14

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Vernda börn gegn hvers kyns ofbeldi og vanrækslu. Efla þarf barnabótakerfið og tryggja að kerfið sé almennt stuðningsnet líkt og á hinum Norðurlöndunum fremur en fátækrastyrkur. Börnum og foreldrum verði gert kleift að verja meiri tíma saman.	Vernda börn gegn hvers kyns ofbeldi og vanrækslu. Efla þarf barnabótakerfið og tryggja að kerfið sé almennt stuðningsnet líkt og á hinum Norðurlöndunum fremur en fátækrastyrkur. Samfylkingin vill efla barnabótakerfið, byggja upphæðir þess á traustum upplýsingum um útgjaldabörf fjölskyldna og hækka skerðingarmörk svo kerfið sé ekki aðeins fátæktarhjálp fyrir mjög tekjulágar barnafjölskyldur heldur almennt stuðningsnet líkt og á hinum Norðurlöndunum. Börnum og foreldrum verði gert kleift að verja meiri tíma saman.

Einmanaleiki í nútíma samfélagi

Tillaga 15

	Breytingartillaga UJ
Enginn núverandi texti.	Einmanaleiki í nútíma samfélagi
Nýr kafli milli kaflanna „Fjölskylduvænt	

samfélag“ og „Aldursvænt samfélag“.	Einmanleiki er ein stærsta heilsuógn tæknivæddra samfélaga. Manneskjan er félagsvera og þarf á félagslegum tengslum að halda. Stjórnvöld gegna mikilvægu hlutverki í því að takast á við þann vanda sem einmanleiki skapar, með bæði virkum aðgerðum og forvörnum. Rjúfa þarf félagslega einangrun og stuðla að virkni ungra sem aldna með forvarnarstarfi og bættu aðgengi að sérfræðiaðstoð
-------------------------------------	---

Aldursvænt samfélag

Tillaga 16

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Viðhorfsbreytingar er þörf í málefnum eldri borgara. Samfylkingin hafnar aldursmisrétti sem meðal annars birtist í því að aldraðir séu álitnir einsleitir hópur sem hafi sama vilja og þarfir. Aldraðir eiga rétt á að hafa áhrif á eigin aðstæður og hafa val eins lengi og kostur er um atvinnupátttöku, menntun og búsetu. Rjúfa þarf félagslega einangrun og stuðla að virkni fólks með forvarnarstarfi og bættu aðgengi að sérfræðiaðstoð. Aukin áhersla verði lögð á geðrækt og trausta geðheilbrigðisþjónustu, bæði innan og utan dvalar- og hjúkrunarheimila.	Viðhorfsbreytingar er þörf í málefnum eldri borgara. Samfylkingin hafnar aldursmisrétti sem meðal annars birtist í því að eldri borgarar aldraðir séu álitnir einsleitir hópur sem hafi sama vilja og þarfir. Eldri borgarar Aldraðir eiga rétt á að hafa áhrif á eigin aðstæður og hafa val eins lengi og kostur er um atvinnupátttöku, menntun og búsetu. Rjúfa þarf félagslega einangrun og stuðla að virkni fólks með forvarnarstarfi og bættu aðgengi að sérfræðiaðstoð. Aukin áhersla verði lögð á geðrækt og trausta geðheilbrigðisþjónustu, bæði innan og utan dvalar- og hjúkrunarheimila.

Tillaga 17

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Rjúfa þarf félagslega einangrun og stuðla að virkni fólks með forvarnarstarfi og bættu aðgengi að sérfræðiaðstoð. Aukin áhersla verði lögð á geðrækt og trausta geðheilbrigðisþjónustu, bæði innan og utan dvalar- og hjúkrunarheimila.	Rjúfa þarf félagslega einangrun og stuðla að virkni fólks með forvarnarstarfi og bættu aðgengi að sérfræðiaðstoð. Aukin áhersla verði lögð á geðrækt og trausta geðheilbrigðisþjónustu, bæði innan og utan dvalar- og hjúkrunarheimila.

Húsnæði

Tillaga 18

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Að eiga sér öruggt heimili er sjálfsögð mannréttindi. Húsnæðisöryggi óháð efnahag eða félagslegri stöðu er forsenda jafnra tækifæra og almennrar velferðar. Samfylkingin vill tryggja virkan og sanngjarnan leigumarkað sem og aukið framboð af félagslegu húsnæði í sveitarfélögum landsins, aðstoða fyrstu kaupendur og tryggja húsnæðisöryggi viðkvæmra hópa með markvissum aðgerðum í anda húsnæði-fyrst stefnunnar.	Að eiga sér öruggt heimili er sjálfsögð mannréttindi. Húsnæðisöryggi óháð efnahag eða félagslegri stöðu er forsenda jafnra tækifæra og almennrar velferðar. Samfylkingin vill útrýma heimilisleysi. Samfylkingin vill tryggja virkan og sanngjarnan leigumarkað sem og aukið framboð af félagslegu húsnæði í sveitarfélögum landsins, aðstoða fyrstu kaupendur og tryggja húsnæðisöryggi jaðarsettra viðkvæmra hópa með markvissum aðgerðum í anda húsnæði-fyrst stefnunnar. Ekki er hægt að líta framhjá árangri finnsku nálgunarinnar á húsnæði fyrst stefnuna og vill Samfylkingin fylgja því fordæmi. Samfylkingin vill byggja upp öflugt, opinbert húsnæðiskerfi í samstarfi ríkis og sveitarfélaga. Langtímamarkmið Samfylkingarinnar er að 20 % stúdenta á Íslandi búi í stúdentaíbúð. Til þess að ná þessu markmiði skal byggja að minnsta kosti 250 nýjar stúdentaíbúðir á ári á landsvísu. Mikilvægt er að leiguverð stúdentaíbúða sé hagkvæmara en á almennum markaði.

Verið velkomin

Tillaga 19

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin vill að Ísland taki við fleira flóttafólki og viðhafi mun mannúðlegri stefnu í móttöku umsækjenda um alþjóðlega vernd. Ekki aðeins er það hluti af ábyrgð okkar sem velmegandi samfélags að skjóta skjólhúsi yfir fólk sem flúið hefur átök, ofbeldi og ofsóknir, heldur liggur í augum uppi að þessir einstaklingar eru velkomin og kærkomin viðbót við íslenskt samfélag.</p>	<p>Samfylkingin vill að Ísland taki við fleira flóttafólki og viðhafi mun mannúðlegri stefnu í móttöku. Samfylkingin vill að Útlendingastofnun verði lögð niður í núverandi mynd og ráðist verði í gagngera endurskoðun á móttökukerfi umsækjenda um alþjóðlega vernd með mannúð að leiðarljósi. Ekki aðeins er það hluti af ábyrgð okkar sem velmegandi samfélags að skjóta skjólhúsi yfir fólk sem flúið hefur átök, náttúruhamfarir, ofbeldi og ofsóknir, heldur liggur í augum uppi að þessir einstaklingar eru velkomin og kærkomin viðbót við íslenskt samfélag.</p>

Fjölmening

Tillaga 20

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Viðhorfsbreytingar er þörf til innflytjenda og flóttafólks sem byggir á að þau séu velkomin og þeim gert kleift að vera virkir þátttakendur í samfélaginu. Lykillinn að farsælli búsetu er að skilja samfélagið og taka fullan þátt í því. Stuðlað verði að gagnkvæmri menningarfræðslu til að minnka fordóma og auðvelda aðlögun hér á landi. Atvinnuþátttaka innflytjenda verði auðvelduð með sveigjanlegra regluverki og stuðlað að því að menntun verði metin í auknum mæli.</p>	<p>Viðhorfsbreytingar er þörf til innflytjenda og flóttafólks sem byggir á að þau séu velkomin og þeim gert kleift að vera virkir þátttakendur í samfélaginu. Lykillinn að farsælli búsetu er að skilja samfélagið og taka fullan þátt í því. Stuðlað verði að gagnkvæmri menningarfræðslu til að minnka fordóma og auðvelda aðlögun hér á landi. Einstaklingum utan EES verði gert auðveldar að fá dvalarleyfi hér á landi. Atvinnuþátttaka innflytjenda verði auðvelduð með sveigjanlegra regluverki og stuðlað að því að menntun verði metin í auknum mæli.</p>

Ný stjórnarskrá

Tillaga 21

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin tekur ekki annað í mál en að það glæsilega lýðræðislega ferli sem samning nýrrar stjórnarskrár var sett í á árunum eftir hrun verði klárað og innan fárra ára búi Íslendingar stolt að nýrri stjórnarskrá, byggðri á tillögum Stjórnlagaráðs og þeim almannavilja sem birtist í Þjóðaratkvæðagreiðslunni 2012.</p>	<p>Samfylkingin krefst þess að hið opna og lýðræðislega ferli stjórnlagabreytinga sem hófst eftir hrun verði klárað og ákvæði um þjóðaratkvæðagreiðslur og þjóðareign auðlinda lögfest sem fyrst. Innan fárra ára eigum við Íslendingar að búa stolt að nýrri stjórnarskrá sem sækir grunn sinn í tillögur stjórnlagaráðs og þann almannavilja sem birtist í þjóðaratkvæðagreiðslunni 2012.</p> <p>Samfylkingin tekur ekki annað í mál en að það glæsilega lýðræðislega ferli sem samning nýrrar stjórnarskrár var sett í á árunum eftir hrun verði klárað og innan fárra ára búi Íslendingar stolt að nýrri stjórnarskrá, byggðri á tillögum Stjórnlagaráðs og þeim almannavilja sem birtist í Þjóðaratkvæðagreiðslunni 2012.</p>

Lækkun kosningaaldurs

Tillaga 22

	Breytingartillaga UJ
<p>Enginn núverandi texti. Nýr kafli á milli ný kaflanna „Ný stjórnarskrá“ og „Réttarríkið“</p>	<p>Lækkun kosningaaldurs</p> <p>Samfylkingin er fylgjandi því að kosningaaldur verði lækkaður í 16 ár.</p>

Réttarríkið

Tillaga 23

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Við viljum beita ríkisvaldinu með hófsemd, með áherslu á að tryggja mannréttindi og lífstækifæri allra einstaklinga og gegn hvers konar misrétti. Samfylkingin vill að sjálfstæði dómstóla sé ávalt tryggt og hafið yfir vafa, þar sem fyllsta sanngirnis sé gætt og allur almenningur getur treyst á réttláta málsmeðferð. Tryggja þarf betur möguleika til að nýta sér úrræði</p>	<p>Við viljum beita ríkisvaldinu með hófsemd, með áherslu á að tryggja mannréttindi og lífstækifæri allra einstaklinga og gegn hvers konar misrétti. Samfylkingin vill að sjálfstæði dómstóla sé ávalt tryggt og hafið yfir vafa, þar sem fyllsta sanngirnis sé gætt og allur almenningur getur treyst á réttláta málsmeðferð. Tryggja þarf betur möguleika til að nýta sér úrræði</p> <p>Samfylkingin vill standa vörð um réttaröryggi einstaklinga, sjálfstæði dómstóla, traust löggæslukerfi og réttláta málsmeðferð. Samfylkingin tekur einarða afstöðu gegn geðþóttastjórnsýslu, klíkuráðningum og óeðlilegum afskiptum valdhafa af dómstólum og lögreglu. Við viljum beita ríkisvaldinu með hófsemd og tryggja mannréttindi og lífstækifæri allra gegn hvers kyns misrétti. Mikilvægt er að íslenska ríkið dragi lærdóm af þeim fjölmörgu málum sem upp hafa komið þar sem fólki hefur verið haldið í gæsluvarðhaldi að tilhæfulausu eða lengur en þörf stóð til. Mikilvægt er að áhersla á skaðaminnkun ráði för í öllum störfum lögreglu, sér í lagi gagnvart jaðarsettum hópum samfélagsins. Öflugt, óháð eftirlit með störfum lögreglu er nauðsynlegt til að tryggja traust á störfum hennar. Þá þarf að tryggja að allir geti sótt rétt sinn í réttarkerfinu óháð uppruna, efnahag eða stöðu að öðru leyti.</p>

Þróunarsamvinna

Tillaga 24

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
-----------------	----------------------

Ísland á að beita rödd sinni gegn mannréttindabrotum og taka forystu í alþjóðlegri baráttu gegn fordómum, öfgum og mismunun. Við eigum að styðja við réttindabaráttu viðkvæmra hópa á alþjóðavísu. Íslendingum ber að leggja ríkulega af mörkum til að taka þátt í því alþjóðlega verkefni að draga úr hungri, fátækt, barnadauða og félagslegu ranglæti og stuðla að friði.

Íslenska ríkið Ísland á að beita sér rödd sinni gegn mannréttindabrotum og taka forystu í alþjóðlegri baráttu gegn fordómum, öfgum og mismunun. Við eigum að styðja við réttindabaráttu viðkvæmra hópa á alþjóðavísu. Íslenska ríkinu Íslendingum ber að leggja ríkulega af mörkum til að taka þátt í því alþjóðlega verkefni að draga úr hungri, fátækt, barnadauða og félagslegu ranglæti og stuðla að friði.

2. Jöfnuður

Tillaga 25

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Allar manneskjur eru jafn mikilvægar og eiga jafnan rétt til að öðlast þroska, hagsæld og lífshamingju. Öllum þarf að tryggja mannsæmandi lífsviðurværi.	Öllum þarf að tryggja mannsæmandi lífsviðurværi og Allar manneskjur eru jafn mikilvægar og eiga jafnan rétt til að öðlast þroska, hagsæld og lífshamingju. Öllum þarf að tryggja mannsæmandi lífsviðurværi.

Sjálfbærni

Tillaga 26

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Því þarf að huga að grænum áherslum í öllum þáttum atvinnulífs og opinberum aðgerðum.	Því þarf að huga að grænum áherslum í öllum þáttum atvinnulífs og opinberum aðgerðum. Það að sjálfbærni sé gætt getur þó ekki eitt og sér afsakað umhverfisspjöll sem ekki er hægt að réttlæta með vísan til almannaheillar eða annarra mikilvægra hagsmuna.

Aðgerðir gegn hamfarahlýnun

Tillaga 27

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill tafarlaust ráðast í róttækar aðgerðir til að sporna við hamfarahlýnun og mengun.	Samfylkingin vill tafarlaust ráðast í róttækar aðgerðir til að sporna við hamfarahlýnun og mengun. Hlusta þarf á raddir sérfræðinga í málafloknum og verða tillögur Milliríkjanefndar Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar (IPCC) að vera leiðarljósið.

Tillaga 28

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Framlag Íslands til þessa málstaðar þarf að vera afgerandi, enda veltur hagsæld og heilbrigði allra jarðarbúa á því að allar þjóðir heims, ekki síst ríkar vesturlandþjóðir eins og Ísland, taki verulega til heima hjá sér. Við þurfum að sýna pólitískt hugrekki og taka af skarið. Við stefnum að framtíðarsýninni Sjálfbært Ísland.</p>	<p>Framlag Íslands til þessa málstaðar þarf að vera afgerandi, enda veltur hagsæld og heilbrigði allra jarðarbúa á því að allar þjóðir heims taki vandann föstum tökum. Til þess þarf pólitískt hugrekki., ekki síst ríkar vesturlandþjóðir eins og Ísland, taki verulega til heima hjá sér. Við þurfum að sýna pólitískt hugrekki og taka af skarið. Við stefnum að framtíðarsýninni Sjálfbært Ísland. Samfylkingin vill Dæmi um aðgerðir sem ráðast þarf í hið fyrsta eru að binda í lög markmið um minnkun losunar gróðurhúsalofttegunda um helming hið minnsta á næsta áratug, hraða orkuskiptum í öllu samgöngukerfinu og flétta grænar áherslur inn í alla stefnumótun.</p>

Tillaga 29

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin leggur áherslu á að kostnaðurinn af aðgerðum í loftslagsmálum verði ekki látinn falla á herðar tekjulægri hópa eða íbúa í dreifðum byggðum umfram aðra.</p>	<p>Samfylkingin leggur áherslu á að kostnaðurinn af aðgerðum í loftslagsmálum verði ekki látinn falla á herðar tekjulægri hópa eða íbúa í dreifðum byggðum umfram aðra, heldur skal fylgja eftir fremsta megni meginreglunni um að sá sem mengar, borgar (e. polluter pays).</p>

Sköpum hvata til sjálfbærni

Tillaga 30

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
-----------------	----------------------

Skaðabótakörfur vegna umhverfistjóns sem þrotabú fyrirtækis hefur valdið eiga að hafa forgangskröfur í búið á eftir launakröfum. Mikilvægt er að fyrirtæki innleiði væntan kostnað vegna umhverfisspjalla.	Skaðabótakörfur vegna umhverfistjóns sem þrotabú fyrirtækis hefur valdið eiga að hafa forgangskröfur í búið á eftir launakröfum. Mikilvægt er að fyrirtæki innleiði væntan kostnað vegna umhverfisspjalla.
--	---

Athugasemd: Hangir saman við tillögu 29.

Auðlindir þjóðar

Tillaga 31

Núverandi texti:	Breytingartillaga UJ
Auðlindagjaldið renni til samfélagslegra verkefna á borð við stuðning við þær byggðir landsins sem standa höllum fæti.	Auðlindagjaldið renni til samfélagslegra verkefna á borð við stuðning við þær byggðir landsins sem standa höllum fæti og grænna atvinnuskapandi aðgerða.

Landvernd til framtíðar

Tillaga 32

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Enginn núverandi texti. Nýr kafli milli kaflanna „Auðlindir þjóðar“ og „Fjárfestum í menntun“.	Landvernd til framtíðar Samfylkingin vill að virkjanaframkvæmdir og aðrar meiriháttar framkvæmdir sem hafa varanleg og óafturkræf áhrif á umhverfið verði stöðvaðar. Á Íslandi er framleidd meiri raforka en þörf er á og því er það skaðlegt að skerða náttúrufegurð landsins fyrir skammvinnan gróða. Bæta þarf rafflutningskerfi svo að rafmagnsöryggi sé tryggt um allt land. Veita þarf skipulagsstofnun aftur úrskurðarvald til koma í veg fyrir að framkvæmdaleyfi séu veit

	til framkvæmdum sem hlotið hafa verulega neikvætt umhverfismat. Þá þarf að styrkja hlutverk náttúruverndarsamtaka sem varðhundur náttúrunnar með því að færa út hugsanlega aðild þeirra að dómsmálum er varða umhverfismálefni.
--	---

Fjárfestum í menntun

Tekjujöfnun

Tillaga 33

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Skref í þá átt geta verið aukin þrepaskipting í skattkerfinu og hækkun persónuafsláttar ásamt öflugu barna- og húsnæðisbótakerfi.	Skref í þá átt geta verið aukin þrepaskipting í skattkerfinu, hækkun fjármagnstekjuskatts og eignarskatts á eignum yfir (x), sem og hækkun persónuafsláttar, ásamt öflugu barna- og húsnæðisbótakerfi. og hækkun persónuafsláttar ásamt öflugu barna- og húsnæðisbótakerfi.

Athugasemd: UJ leggja til að ritnefnd finni x eða annað orð fyrir x.

Réttlátt fyrirtækjaumhverfi

Tillaga 34

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Skattheimta á fyrirtæki ætti að vera gagnsæ, fyrirséð og þrepaskipt.	Skattheimta á fyrirtæki ætti að vera gagnsæ, fyrirséð fyrirsjáanleg og þrepaskipt.

Greiðum til samfélagsins

Tillaga 35

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Ísland þarf að berjast gegn starfsemi og tilvist skattaskjóla í samstarfi við önnur ríki.	Ísland þarf að berjast gegn starfsemi og tilvist skattaskjóla í samstarfi við önnur ríki. Ennfremur þarf að tryggja aðgerðir til þess að koma í veg fyrir að fyrirtæki borgi ekki sinn hlut til samfélagsins og skekki samkeppnisstöðu með launabjófnaði.

Virk samkeppni

Tillaga 36

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill styrkja og efla samkeppnislög og eftirlit til að koma í veg fyrir og brjóta upp skaðlega fákeppni, til hagsbóta fyrir fyrirtæki og samfélagið í heild.	Samfylkingin vill styrkja og efla samkeppnislög og eftirlit styrkja samkeppni og efla eftirlit til að koma í veg fyrir og brjóta upp skaðlega fákeppni, til hagsbóta fyrir fyrirtæki og samfélagið í heild.

Gjaldfrjáls greiðslumiðlun

Tillaga 37

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Gjaldfrjáls greiðslumiðlun Samfylkingin vill að almenningur eigi kost á greiðslumiðlun sér að kostnaðarlausu hvort sem hún fer fram á vegum viðskiptabanka eða Seðlabanka.	Gjaldfrjáls og innlend greiðslumiðlun Samfylkingin vill að almenningur eigi kost á greiðslumiðlun sér að kostnaðarlausu hvort sem hún fer fram á vegum viðskiptabanka eða Seðlabanka. Með sí aukinni rafvæðingu fjármála er ótækt að fámennur hópur einkaaðila innheimti gjald fyrir þjónustu sem

	<p>þorri fólks kemst ekki hjá því að nýta sér. Jafnframt eru almannahagsmunir að vöð sé á greiðslumiðlun sem er innlend, örugg og hagkvæm. Rafrænar greiðslulausnir á Íslandi fara flestar í gegnum erlend kortakerfi og í því felst áhætta því reynslan frá fjármálaáfallinu sýnir að innlend greiðslumiðlun getur varðað þjóðaröryggi.</p>
--	--

Lýðheilsa og forvarnir

Tillaga 38

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Hið manngerða umhverfi og vinnuáðstæður þurfa að styðja við vellíðan og heilsu fólks. Forvarnir eru að öllu leyti efnahagslega hagstæðar og stuðla að hamingjuríkara lífi fólks.</p>	<p>Hið manngerða umhverfi og vinnuáðstæður þurfa að styðja við vellíðan og heilsu fólks. Forvarnir eru að öllu leyti efnahagslega hagstæðar og Markmið forvarna eru að efla heilsu og fyrirbyggja sjúkdóma, sem þar með stuðlar að hamingjuríkara lífi. fólks Með hækkandi aldri þjóðar og auknu álagi á heilbrigðiskerfið er ekki aðeins nauðsynlegt að efla þá heilbrigðisþjónustu sem býðst heldur einnig efla forvarnir á landsvísu.</p>

Fjölguð samverustundum

Tillaga 39

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Fjölguð samverustundum</p> <p>Börnum og foreldrum verði gert kleift að verja meiri tíma saman. Stytting vinnuviku barna og foreldra er þar lykilatriði. Foreldraorlof verði lengt, gert óháð fjölskyldugerð og að því loknu taki leikskólinn við. Samfélagið</p>	<p>Fjölguð samverustundum Fjölskylduvænt samfélag</p> <p>Börnum og foreldrum verði gert kleift að verja meiri tíma saman. Stytting vinnuviku barna og foreldra er þar lykilatriði. Samfylkingin stendur með fjölskyldum og vill stuðla að umhverfi sem gefur rými til barneigna. Foreldrum á</p>

standi með fjölskyldum með öflugum og fjölbreyttum hætti.	vinnumarkaði þarf að vera kleift að sinna vel bæði fjölskyldu og starfi. Fæðingarorlof Foreldraorlof verði lengt, gert óháð fjölskyldugerð og að því loknu taki leikskólinn við. Samfélagið standi með fjölskyldum með öflugum og fjölbreyttum hætti.
---	---

3. Mannauður

Þekkingarsamfélagið

Tillaga 40

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin sér fyrir sér samfélag þar sem hugvit, þekking og verkvit er hornsteinn atvinnulífsins, og samspil öflugs háskólasamfélags og þekkingardrífna fyrirtækja knýja áfram nýsköpun og hagsæld.	Samfylkingin sér fyrir sér samfélag þar sem hugvit, þekking og verkvit eru hornsteinar atvinnulífsins, og samspil öflugs háskólasamfélags og þekkingardrífna fyrirtækja knýja áfram nýsköpun og hagsæld.

Aðgengilegt menntakerfi

Tillaga 41

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill byggja upp menntakerfi sem er aðgengilegt á öllum skólastigum, þar sem tryggður er nauðsynlegur stuðningur til dæmis við nemendur sem hafa annað tungumál en íslensku að móðurmáli og nemendur með fötlun. Leitast skal við að allri gjaldtöku sé haldið í lágmarki í skólum á öllum skólastigum og að bágur fjárhagur komi aldrei í veg fyrir nám eða þátttöku nemenda.	Samfylkingin vill byggja upp aðgengilegt menntakerfi á öllum skólastigum, þar sem tryggður er nauðsynlegur stuðningur, til dæmis við nemendur sem hafa annað tungumál en íslensku að móðurmáli og nemendur með fötlun. Leitast skal við að allri gjaldtöku sé haldið í lágmarki í skólum á öllum skólastigum og að bágur fjárhagur komi aldrei í veg fyrir nám eða þátttöku nemenda. Grundvallarreglan um gjaldfrjálsa menntun þýðir að hvorki skal krefjast skráningargjalda,

	<p>né skólagjalda í opinberum menntastofnunum. Bágur fjárhagur má aldrei koma í veg fyrir nám eða þátttöku nemenda. Aðgangur að háskólamenntun skal standast norrænan samanburð. Staða innflytjenda í háskólum landsins skal greind og unnið markvisst að því efla innflytjendur í háskólanámi þannig að háskólasamfélagið endurspegli raunverulega fjölbreytni íslensks samfélags.</p>
--	---

Fjölbreytt nám

Tillaga 42

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Fjölbreytt nám</p> <p>Samfylkingin vill efla iðnnám og annað starfsnám og gera skapandi greinum og nýsköpun hærra undir höfði á grunn- og framhaldsskólastigum.</p>	<p>Fjölbreytt nám Eflum iðnnám og skapandi greinar</p> <p>Samfylkingin vill efla iðnnám og annað starfsnám og gera skapandi greinum og nýsköpun hærra undir höfði á grunn- og framhaldsskólastigum öllum skólastigum. Samfylkingin telur eftirsóknarvert að menntun yti undir forvitni, sköpunargleði og lausnarmiðaða hugsun nemenda. Ekki er ein leið fyrir alla og þarf skólaumhverfið að gera hverjum og einum kleift að blómstra á eigin forsendum.</p>

Tillaga 43

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
<p>Samfylkingin vill efla iðnnám og annað starfsnám og gera skapandi greinum og nýsköpun hærra undir höfði á grunn- og framhaldsskólastigum.</p>	<p>Samfylkingin vill efla iðnnám og annað starfsnám og gera skapandi greinum og nýsköpun hærra undir höfði á grunn- og framhaldsskólastigum.</p>

Tillaga 44

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Fullorðið fólk eigi greiðan aðgang að endur- og símenntun til að styrkja stöðu sína á vinnumarkaði.	Fullorðið fólk eigi greiðan aðgang að endur- og símenntun til að styrkja stöðu sína á vinnumarkaði.

Athugasemd: Hangir saman við tillögu 56.

Kynjajafnrétti

Tillaga 45

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Launamunur kynjanna á ekki heima í samfélagi jafnaðarmanna á 21. öld. Samfylkingin vil samfélag þar sem kynbundið ofbeldi er ekki liðið.	Launamunur kynjanna á ekki heima í samfélagi jafnaðarmanna á 21. öld. Óásættanlegt er að launafólki sé mismunað á grundvelli kyns. Samfylkingin vil samfélag þar sem kynbundið ofbeldi er ekki liðið.

Virðing fyrir öllu vinnandi fólki

Tillaga 46

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Enginn núverandi texti. Nýr kafli milli kaflanna „Kynjajafnrétti“ og „Geðheilbrigði í skólum og á vinnumarkaði“.	Virðing fyrir öllu vinnandi fólki Óásættanlegt er að launafólki sé mismunað á grundvelli uppruna. Samfylkingin vill að markvisst sé unnið gegn brotum gegn erlendu starfsfólki með hertum aðgerðum gegn launaþjófnaði og félagslegu undirboði. Tryggja þarf að erlendu vinnuafli og innflytjendum sé ekki mismunað á vinnumarkaði. Við fjárlagagerð skal tekið tillit til áhrifa á einstaklinga af erlendum uppruna áður en ákvarðanir eru teknar.

Geðheilbrigði í skólum og á vinnumarkaði

Tillaga 47

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill að fólk sem upplifir hverskyns félagsleg- sálfræðileg- eða geðræn vandamál í námi eða starfi hafi greiðan aðgang að þjónustu og ráðgjöf svo úrlausn geti fengist áður en þau brenna út í starfi eða flosna upp úr námi.	Samfylkingin vill að fólk sem upplifir á við hverskyns félagsleg- sálfræðileg - eða geðræn vandamál í námi eða starfi hafi greiðan aðgang að þjónustu og ráðgjöf. svo úrlausn geti fengist áður en þau brenna út í starfi eða flosna upp úr námi Snemmbær inngrip geta skipt sköpum við að draga úr alvarleika veikinda og fyrirbyggja brottfall úr námi eða starfi.

Tillaga 48

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Það má til dæmis gera með því að efla alla stoðþjónustu svo sem náms- og starfsráðgjöf og sálfræðiþjónustu á framhaldsskólastigi.	Það má til dæmis gera með því að efla alla stoðþjónustu svo sem náms- og starfsráðgjöf og sálfræðiþjónustu á framhaldsskólastigi öllum skólastigum . Samfylkingin vill samfélag þar sem virðing er borin fyrir andlegum veikindum í menntastofnunum landsins, á vinnumarkaði og víðar.

Opinber störf

Tillaga 49

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill að eftirsóknarvert þyki að starfa í opinbera geiranum með því að greiða samkeppnishæf laun og að aðstaða og tækni skapi möguleika á bestu gæðum og afköstum í allri þjónustu.	Samfylkingin vill að eftirsóknarvert þyki að starfa í opinbera geiranum. Til þess þarf með því að greiða samkeppnishæf laun, bæta og að aðstöðu aða og tækni til þess að tryggja

	skapi möguleika á sem bestu gæðium og afköstum í allri opinberri þjónustu.
--	--

Græni þráðurinn

Tillaga 50

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Græni þráðurinn	Græni atvinnubylting og menntun á tímum hamfarahlýnunar þráðurinn

Tillaga 51

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Fræðsla um sjálfbæra þróun sé eflid á öllum skólastigum.	Fræðsla um sjálfbæra þróun og hamfarahlýnun sé eflid á öllum skólastigum.

Tillaga 52

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Öll meðalstór og stærri fyrirtæki setji sér stefnu í umhverfismálum sem miði að því að sporna gegn hamfarahlýnun og hverskyns mengun.	Öll meðalstór og stærri fyrirtæki setji sér stefnu í umhverfismálum sem miði að því að sporna gegn hamfarahlýnun og hverskyns mengun. Fyrirtækjum verði veittur stuðningur í þeirri vegferð af hálfu stjórnvalda.

Fjölbreytni í landbúnaði

Tillaga 53

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
-----------------	----------------------

Efla má innlenda grænmetisframleiðslu til muna.	Efla má innlenda grænmetisframleiðslu til muna og telur Samfylkingin að forgangsraða eigi styrkjum úr ríkissjóði til þess.
---	--

Vinnustaðir framtíðarinnar

Tillaga 54

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Sveigjanleiki í vinnutíma og vinnustöð er lykill að framtíðar skipulagi á vinnumarkaði. Horfa verður til afkasta en ekki bara viðveru. Tryggja þarf að aukin framlegð starfa skili sér í hagsæld vinnandi fólks en ekki aðeins atvinnurekenda. Nýta skal nýjar nálganir sem auka starfsánægju, auka afköst án þess að ganga á fjölskyldur og einstaklinga og hækka framlegð starfa.	Sveigjanleiki í vinnutíma og vinnustöð er lykill að framtíðar skipulagi á vinnumarkaði. Tryggja þarf jafnvægi milli vinnu og einkalífs og auka lífsgæði fólks með styttingu vinnuvikunnar. Horfa verður til afkasta en ekki bara aðeins viðveru. Tryggja þarf að aukin framlegð starfa skili sér í hagsæld vinnandi fólks en ekki aðeins atvinnurekenda. Nýta skal nýjar nálganir sem auka starfsánægju, auka afköst án þess að ganga á fjölskyldur og einstaklinga og hækka framlegð starfa.

Rökstuðningur: Í stefnudrögunum er fjallað um styttingu vinnuvikunnar undir kaflanum *Fjölgu samverustundum*. Umfjöllunin beinist einna helst að foreldrum en stytting vinnuvikunnar hefur ekki einungis jákvæð áhrif á lífsægði foreldra, heldur allra þeirra sem njóta styttingarinnar á vinnumarkaði. Því liggur beinast við að bæta nokkrum orðum við kaflann *Vinnustaðir framtíðarinnar* eins og gert er í þessari tillögu.

Lýðræðisvæðing fyrirtækja

Tillaga 55

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Enginn núverandi texti	Lýðræðisvæðing fyrirtækja
Nýr kafli milli kaflanna „Vinnustaðir framtíðarinnar“ og „Heilbrigður vinnumarkaður“.	Til að stemma stigu við ójöfnum samfélagslegum áhrifum eigenda fjármagns og stórra fyrirtækja gagnvart launafólki vill Samfylkingin beita sér fyrir lýðræðisvæðingu atvinnulífsins. Lýðræðislegu fyrirtæki er

	<p>stjórnað á annan hátt en hefðbundnu fyrirtæki. Eignarhald þeirra er sameiginlegt en starfsemi þeirra er með öllu óbreytt. Lýðræðisleg fyrirtæki eru í eigu starfsfólks þess og ákvarðar starfsfólkið helstu stefnur fyrirtækisins, kys um stórar ákvarðanir og velur sér stjórn. Í fyrsta lagi leggjum við til að lög verði sett um lýðræðisleg fyrirtæki sem tryggi þeim hagstætt rekstrarumhverfi til að byrja með og tryggi lýðræðisleg réttindi starfsfólks þeirra. Í öðru lagi leggjum við til að fyrirtæki sem starfa undir hefðbundnu eignarhaldi hafi möguleika á að skipta um eignarhald og leggja það í hendur starfsfólks síns á einfaldan hátt. Við vinnu frumvarps til laga um starfsemi lýðræðislegra fyrirtækja skal lítið til annarra ríkja sem sett hafa sambærilega löggjöf. Meðal annars verður horft til laga í Svíþjóð, Danmörku og Þýskalandi, þar sem yfirvöld skylda fyrirtæki til að taka frá sæti í stjórnnum fyrir fulltrúa starfsmanna. Mikilvægt er að breytingar í þessa veru séu útfærðar í samráði og samvinnu við verkalýðshreyfinguna. Samfylkingin telur að aukið eignarhald starfsfólks í fyrirtækjum atvinnulífsins muni leiða til réttlátara samfélags og aukinnar ánægju fólks í starfi og einkalífi. Í lýðræðissamfélagi þurfa öll svið þess að vera lýðræðisleg og er atvinnulífið því ekki undanskilið.</p>
--	--

Rökstuðningur: Í skýrslu Alþjóðavinnuáráðs (ILO) frá 2009 kemur fram að lýðræðisleg fyrirtæki séu líklegri til að standa af sér kreppur og aðrar sveiflur í hagkerfinu og að þau auki við stöðugleika og sjálfbærni hagkerfis. Stofnunin hefur einnig gefið út leiðbeiningar fyrir lagasetningu um lýðræðisleg samvinnufyrirtæki. Þær leiðbeiningar er hægt að nálgast hér: www.2012.coop/sites/default/files/attachments/Guidelines%20for%20Co-op%20Legislation.pdf Útfæra má lýðræðisvæðingu fyrirtækja á ólíka vegu. Sem dæmi má nefna að starfsmannafélög hafi aðgang að hagstæðum lánum til að kaupa sig inn í fyrirtækið. Eins væri hægt að veita fyrirtækjum skattaávilnanir sem ákveða að leggja ákveðið hlutfall af árshagnaði í starfsmannasjóð sem eignast þá stigvaxandi hlut í fyrirtækinu og þar af leiðandi aukinn

atkvæðarétt til að kjósa fyrirtækinu stjórn. Tryggja þyrfti að þessir starfsmannasjóðir yrðu reknir lýðræðislega og allir starfsmenn fyrirtækisins væru með atkvæðarétt.

Ævilöng menntun

Tillaga 56

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Enginn núverandi texti. Nýr kafli milli kaflanna „Vinnustaðir framtíðarinnar“ og „Heilbrigður vinnumarkaður“.	Ævilöng menntun Samfylkingin vill að fullorðið fólk eigi greiðan aðgang að endur- og símenntun til að styrkja stöðu sína á vinnumarkaði og vinnumarkaðinn í heild.

Heilbrigður vinnumarkaður

Tillaga 57

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Sérstaklega þarf að huga að því að vernda þá sem standa veikastir fyrir slíkum brotum svo sem ungt fólk og erlendum starfsmönnum.	Huga þarf s Sérstaklega þarf að huga að því að vernda þá sem standa veikastir fyrir slíkum brotum svo sem ungt fólk og erlendum starfsmönnum. Þá skal launþjófnaður af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi gerður refsiverður.

Evrópusamvinna

Tillaga 58

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Samfylkingin vill að Ísland semji um aðild að Evrópusambandinu og telur telur að efnahagslegum og pólitískum hagsmunum og	Samfylkingin vill að Ísland semji um aðild að Evrópusambandinu og telur telur að efnahagslegum og pólitískum hagsmunum og

tækifærum Íslands sé best borgið í Evrópusambandinu og með upptöku Evru. EES samningurinn hefur verið ein mesta lyftistöng fyrir íslenska þegna og íslenskt atvinnulíf á lýðveldistímanum. Samstarf EFTA ríkjanna við ESB hefur fært Íslendingum réttarbætur, nútímavæðingu stjórnsýslu og samkeppnislöggjöf.

tækifærum Íslands sé best borgið í Evrópusambandinu og með upptöku Evru. EES samningurinn hefur verið ein mesta lyftistöng fyrir íslenska þegna og íslenskt atvinnulíf á lýðveldistímanum. Samstarf EFTA ríkjanna við ESB hefur fært Íslendingum réttarbætur, nútímavæðingu stjórnsýslu og samkeppnislöggjöf.

Ísland á samleið með þeim ríkjum sem tilheyra Evrópusambandinu og Evrópuráðinu, margar af mikilvægustu réttarbótum og umbótum sem náðst hafa fram á lýðveldistímanum eru afsprengi Evrópusamvinnu. Samstarf EFTA-ríkjanna við ESB hefur verið stórkostleg lyftistöng fyrir íslenskt atvinnulíf og knúið fram nútímavæðingu stjórnsýslu og samkeppnislöggjafar. Samfylkingin vill efla og dýpka þessa samvinnu. Samfylkingin stefnir að fullri aðild að Evrópusambandinu með upptöku evru að undangenginni þjóðaratkvæðagreiðslu.

Aðild að Atlantshafsbandalaginu

Tillaga 59

Núverandi texti	Breytingartillaga UJ
Enginn núverandi texti. Nýr kafli á eftir kaflanum „Evrópusamvinna“	Aðild að Atlantshafsbandalaginu Samfylkingin vill þjóðaratkvæðagreiðslu um aðild Íslands að Atlantshafsbandalaginu.

Almennar athugasemdir

Miklar umræður áttu sér stað um kaflaheitin og þá sérstaklega yfirheitin þrjú „Réttlæti“, „Jöfnuður“ og „Mannauður“ en þau þóttu ekki nægilega lýsandi fyrir innihaldið. Því var velt upp hvort að unnt væri að færa undirkaflana til og flokka þá betur eftir málefnum. Það myndi mögulega mynda betri rauðan þráð í gegnum stefnuna. Ef slíkt yrði gert var því einnig velt upp hvort að það væri ekki við hæfi að fjalla um umhverfismál í sér yfirkafla til að gefa því málefni

verðskuldaða athygli og vigt í stefnunni – nú og til framtíðar. Undir slíkum yfirkafla ættu undirkaflarnir sem snúa að umhverfismálum heima.